

रेडियो प्रसार सेवा विकास समिति (रेडियो नेपाल)

आन्तरिक तथा खुला प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम एवं परीक्षा योजना
सेवा: ईन्जिनियरिङ्ग, समूह: ईन्जिनियरिङ्ग, तह: ९, पद: उपनिर्देशक (ई.)

प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा
द्वितीय चरण :- अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क :- २००
पूर्णाङ्क :- ३०

लिखित परीक्षा योजना								
पत्र	विषय	खण्ड	परीक्षा प्रणाली	प्रश्नसंख्या	अङ्क भार	समय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क
प्रथम	प्रशासन र विकास तथा सेवा सम्बन्धी सामान्य विषय	(क) प्रशासन र विकास	छोटो छोटो उत्तर	१०	१०X५=५०	३ घण्टा	५०	४०
		(ख) सेवा सम्बन्धी सामान्य विषय	लामो उत्तर	५	५X१०=५०		५०	
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी प्राविधिक विषय		विश्लेषणात्मक समीक्षा	४	४X१५=६०	३ घण्टा	१००	४०
			विश्लेषणात्मक र समाधानमूलक उत्तर	२	२X२०=४०			

द्रष्टव्य :

१. यस पाठ्यक्रम अनुसार दुई पत्रको लिखित परीक्षा लिइनेछ ।
२. माथि उल्लिखित सबै सेवा अन्तर्गतका समूह/उपसमूहहरूको पाठ्यक्रमको प्रथमपत्र खण्ड (क) - प्रशासन र विकासको विषयवस्तु एउटै हुनेछ, तर प्रथमपत्र खण्ड (ख) र द्वितीयपत्र सेवा, समूह सम्बन्धी पाठ्यक्रम समूह अनुरूप फरक फरक हुनेछ ।
३. प्रथमपत्र खण्ड (क) को लिखित परीक्षा सेवागत रूपमा अर्थात् एउटा सेवा अन्तर्गतका समूह/उपसमूहका लागि संयुक्त रूपमा एउटै प्रश्नपत्रवाट एकैदिन वा छुट्टाछुट्टै प्रश्नपत्रवाट छुट्टाछुट्टै दिन पनि हुन सक्नेछ भने प्रथमपत्र खण्ड (ख) को परीक्षा समूह/उपसमूह अनुसार एकैदिन वा अलग अलग दिन छुट्टाछुट्टै प्रश्नपत्रवाट हुनेछ । यसैगरी द्वितीयपत्रको परीक्षा पनि समूह/उपसमूह अनुसार एकैदिन वा अलग अलग दिन छुट्टाछुट्टै प्रश्नपत्रवाट हुनेछ ।
४. प्रथमपत्र खण्ड (क) को लागि एउटा मात्र उत्तरपुस्तिका हुनेछ भने प्रथमपत्र खण्ड (ख) र द्वितीयपत्रका प्रत्येक प्रश्नका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् ।
५. लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी हुन सक्नेछ ।
६. यथासम्भव प्रश्नहरू नेपालको सन्दर्भमा सोधिने छन् ।
७. समस्या समाधानको उत्तर आवश्यकता अनुसार निम्नानुसार चार भागमा विभाजन गरी प्रस्तुत गर्नु पर्नेछ:-
(क) पहिलो भागमा समस्याको पहिचान
(ख) दोस्रो भागमा समस्या समाधानको लागि मौजुदा सरकारी नीति र कार्यक्रम
(ग) तेस्रो भागमा समस्या समाधानको लागि सुझाव
(घ) चौथो भागमा सुझाव कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्याङ्कन गर्ने ठोस तरिका
८. यस पाठ्यक्रममा जेसुकै लेखिएको भएता पनि पाठ्यक्रममा परेका ऐन, नियमहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाइएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
९. प्रथम चरणको लिखित परीक्षावाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको अन्तर्वार्तामा सम्मिलित गराइनेछ ।
१०. यस भन्दा अगाडि लागू भएको माथि उल्लिखित समूहको पाठ्यक्रम खारेज गरिएको छ ।

रेडियो प्रसार सेवा विकास समिति (रेडियो नेपाल)
आन्तरिक तथा खुला प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम
सेवा: ईन्जिनियरिङ्ग, समूह: ईन्जिनियरिङ्ग, तह: ९, पद: उपनिर्देशक (ई.)

प्रथम पत्र :- प्रशासन र विकास तथा सेवा सम्बन्धी सामान्य विषय

समय: ३ घण्टा

पूर्णाङ्क: १००

खण्ड (क) प्रशासन र विकास

१०X५=५०

१. राज्य र सरकार

- १.१ व्यवस्थापिका, कार्यपालिका र न्यायपालिका बीचको अन्तरसम्बन्ध
- १.२ सरकारको स्वरूप
- १.३ सार्वजनिक नीति तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्यांकन
- १.४ नेपालको संविधान

२. सार्वजनिक प्रशासन

- २.१. सार्वजनिक प्रशासनका अवधारणाहरू
- २.२. कर्मचारी प्रशासनका विविध पक्षहरू
- २.३ आर्थिक प्रशासन - बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्यांकन
- २.४ निजामती सेवामा पारदर्शिता र यसका सीमाहरू
- २.५ सार्वजनिक उत्तरदायित्व
- २.६ जनतालाई पुऱ्याउने सेवा प्रभावकारी तुल्याउने उपाय

३. व्यवस्थापन

- ३.१ व्यवस्थापनको अवधारणा र सिद्धान्त
- ३.२ कुशल व्यवस्थापकका कार्य (Functions) र गुणहरू (Attributes)
- ३.३ व्यवस्थापनका विभिन्न पक्षहरू
  - ३.३.१ नेतृत्व
  - ३.३.२ उत्प्रेरण
  - ३.३.३ निर्णय प्रक्रिया
  - ३.३.४ समन्वय
  - ३.३.५ सहभागितामूलक व्यवस्थापन
  - ३.३.६ टोलीगत कार्य (Team Work)
- ३.४ वार्ता, सम्झौता तथा मध्यस्थता गर्ने सीपहरू र मस्यौदा तयारी प्रक्रिया

४. विकासका आयामहरू

- ४.१ विकास प्रशासन र यसका चुनौतीहरू
- ४.२ योजना, परियोजना कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्याङ्कन
- ४.३ विकासमा जनसहभागिता
- ४.४ विकेन्द्रीकरण
- ४.५ मानवीय संसाधन विकास
- ४.६ गरीबी निवारण
- ४.७ सुशासन
- ४.८ मिश्रित अर्थतन्त्र
- ४.९ विकासमा राष्ट्रिय एवं अन्तर्राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाको भूमिका
- ४.१० जनसंख्या र बसाँईसराई
- ४.११ चालु आवधिक योजना

५. लोकतन्त्र र मानव अधिकार

- ५.१ लोकतन्त्र र समावेशीकरण

- ५.२ कानुनी राज्य
- ५.३ मानव अधिकार
- ५.४ लैंगिक सवाल (Gender Issues)
- ५.५ आरक्षण र सकारात्मक विभेद

६. नेपाली समाज र यस्को बनोट

- ६.१ नेपालका विविध जात/जाति/वर्ग/समुदायहरूको सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक र धार्मिक अवस्था र रहनसहन
- ६.२ आदिवासी, जनजाती, मधेशी, दलित, अपाङ्ग र महिलाहरूको वर्तमान अवस्था, उत्थानका प्रयासहरू, समस्या, समाधान र सम्भावनाहरू ।

प्रथम पत्र खण्ड (ख) :- सेवा सम्बन्धी सामान्य विषय

५x१०=५०

१. ऐन, कानून सम्बन्धी ज्ञान

नेपालको संविधान,

सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन २०६४ र नियमावली २०६५ (संसोधन सहित),

रेडियो प्रसार सेवा विकास समिति, कर्मचारी सेवा शर्त नियमावली, २०७७

रेडियो प्रसार सेवा विकास समिति, आर्थिक नियमावली, २०४९

विकास समिति ऐन, २०१३,

रेडियो प्रसार सेवा विकास समिति, गठन आदेश, २०४१ (संसोधन सहित)

सूचना तथा संचार क्षेत्रको दीर्घकालिन नीति २०५९

सूचना तथा सञ्चार प्रविधि नीति २०७२

राष्ट्रिय आमसंचार नीति २०७३

सूचना तथा सञ्चार प्रविधि नीति २०७२

विज्ञापन रहित (clean feed) नीति २०७३

विज्ञापन (नियमन गर्ने) ऐन २०७६

अनलाइन सञ्चार माध्यम संचालन निर्देशिका २०७३ (संसोधन सहित)

विज्ञापन (नियमन गर्ने) नियमावली, २०७७

ITU overview, ICAO Overview, ICT policy, Telecommunication Policy, Radio Act & Regulations, National Broadcasting Act & Regulation, Cyber-law, National Frequency Allocation Plan

२. संचारसंग सबन्धित राष्ट्रिय/अन्तराष्ट्रिय संघ/संस्थाहरू

(National and International Organization related Media)

रेडियो नेपाल, रा.स.स., नेपाल टेलिभिजन, प्रेस काउन्सिल, सूचना विभाग, नेपाल पत्रकार महासंघ,

ITU, INTELSAT, ABU, AIBD, APT, DW, NHK., ACORAB, BAN, IFJ, AP, REUTERS, AFP, BBC, VOA,

RNTC, PTI, AIR, CRI etc.

रेडियो प्रसार सेवा विकास समिति (रेडियो नेपाल)
आन्तरिक तथा खुला प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम
सेवा: ईन्जिनियरिङ्ग, समूह: ईन्जिनियरिङ्ग, तह: ९, पद: उपनिर्देशक (ई.)

द्वितीय पत्र: सेवा समूह सम्बन्धी प्राविधिक विषय

समय: ३ घण्टा
पूर्णाङ्क: १००

खण्ड (क) : ५० अङ्क

1. Introduction
  - 1.1 General concept on National Broadcasting Planning
  - 1.2 Importance of Radio Communication in National development
  - 1.3 Social & Cultural aspects of Radio Broadcasting
  - 1.4 Relevance of global information network
2. Communication Systems and Engineering Design
  - 2.1 Wireless systems
    - 2.1.1 Satellite Communication
    - 2.1.2 MF, HF, VHF and UHF
    - 2.1.3 Wireless Local loop (WLL)
  - 2.2 Wireline systems
    - 2.2.1 PSTN
    - 2.2.2 Optic fibre
    - 2.1.3 LAN
    - 2.1.4 WAN/MAN
    - 2.1.5 Broadband cable
  - 2.3 Communication system analysis and planning
3. Voice systems
  - 3.1 Transmission and Switching systems
  - 3.2 Multiplexing and signaling
  - 3.3 Alerting & supervision
  - 3.4 Remote Access
  - 3.5 Network optimization
4. Data systems
  - 4.1 Transmission systems
  - 4.2 Digital Multiplexing
  - 4.3 Broadband techniques-DSL, ATM, SONET
  - 4.4 VoIP
5. Internet systems
  - 5.1 Internet and World Wide Web
  - 5.2 Protocols used in network and applications
  - 5.3 Online Radio and Streaming
  - 5.4 Privacy and security issues
  - 5.5 Internet Media Distribution
6. Digital Networks
  - 6.1 Architecture
  - 6.2 Network components
  - 6.3 Framing
  - 6.4 Channelization and signaling
  - 6.5 Digital audio and video
  - 6.6 Packet and Switched services-ATM, xDSL, Frame Relay, X-25
  - 6.7 Encryption and security issues

खण्ड (ख) : ५० अङ्क

7. New Technologies in Broadcasting
  - 7.1 Digital Radio Standards: ISDB-T, HD, DAB/DAB+/T-DMB, DRM/DRM+
  - 7.2 Single Frequency Network (SFN) Vs Multi Frequency Network(MFN)
  - 7.3 Audio Compression for transmission
  - 7.4 Intellectual property issue for Digital Networks
  - 7.5 Computer Applications in Broadcasting

8. Broadcasting Applications for a Wireless World
  - 8.1 Antenna and Transmission line theory
  - 8.2 Filter Combiner Theory, Filter design
  - 8.3 Super economical coverage
  - 8.4 Broadcast Transmitters: SW, MW and FM
  - 8.5 Propagation and Coverage
  - 8.6 STL Systems and Testing equipments

9. Radio Communication laws and regulations
  - 9.1 Regulation of Radio communication and National Broadcasting
  - 9.2 Regulation of information and information providers
  - 9.3 Information and communication Technology (ICT) and Cyber law.

10. Radio spectrum management
  - 10.1 Spectrum management principles
  - 10.2 National spectrum management policies
  - 10.3 Equipment Authorization and monitoring
  - 10.4 Spectrum measurements and monitoring
  - 10.5 General methodology for approval of transmitting and radiating equipment
  - 10.6 Engineering Spectral analysis and interference resolving
  - 10.7 Supervision and control of Radio facilities

11. Concepts of Radio Broadcasting economics
  - 11.1 Fundamentals of Electronic Commerce
  - 11.2 Internet and networking economics
  - 11.3 Tariff and market segmentation concepts

12. Project Appraisal and Management
  - 12.1 Project life-cycle costing, evaluation and selection
  - 12.2 Project objectives and organization
  - 12.3 Work Breakdown structures and optimizing project plans
  - 12.4 Project monitoring, control (cost & schedule) and reporting
  - 12.5 Project risk management and contingency planning

13. Government policy on Telecommunication
14. Electronic plans & programmes in the current plan

----The End ----